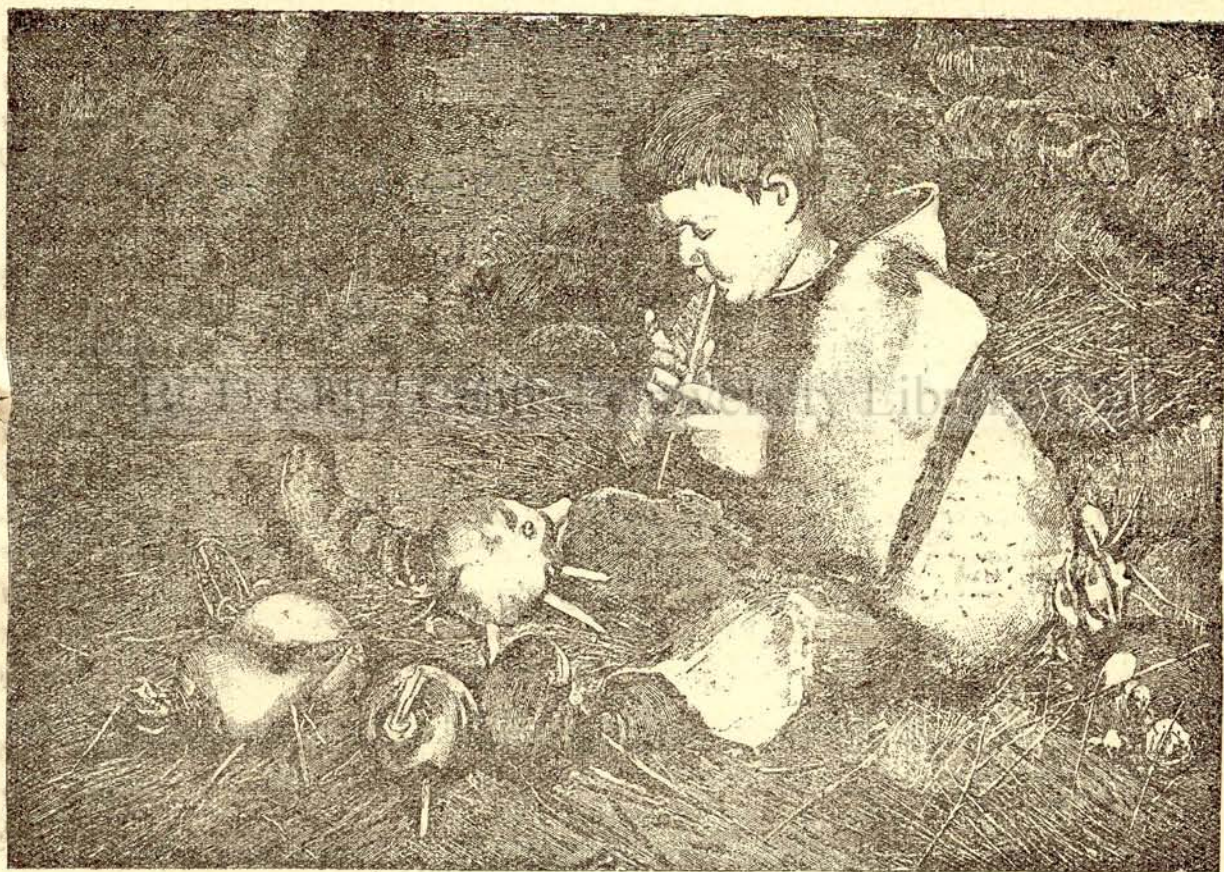


# GIMBORA

70 GYERMEKEK KÉPES HETILAPJA.

Főszerkesztő: BENEDEK ELEK



## A VARÁZSFURULYA.

Egyszer egy kis fiu  
Mit gondolt magába?  
Furulyácskájával  
Kiment a határba.  
Ott egy csomó répát  
Nagyhamar kiásott,  
Ágacskákból nekik  
Lábakat csinált ott.

Nosza, belefujt most  
A furulyácskába,  
Stánkra perdült nyomban  
Mind a répa lába.  
Táncos kedvű répák  
Most felkerekedtek,  
Mit gondoltak, mit nem,  
Futásnak eredtek.

Szépen beszaladtak  
Egy kicsi pajtába,  
Hol egy éhes tehén  
Bögött egymagába.  
Sorba beugráltak  
A tehén szájába —  
Hogyha nem hiszitek,  
Járjatok utána! ■-6.

## 1923. szeptember 30.

Amikor az ilyen magunkfajta pennarágó ember ír, mindig azt hiszi magáról, hogy ő most az ugynevezett közvélemény, aki ezrek és ezrek nevében beszél. Pedig igen gyakran úgy van, hogy csak egyetlen egy ember ért egyet írásával: ő maga.

Hát ha soha máskor, én most az egyszer a fejemet teszem egy lyukas pityke ellen, hogy igenis ezrek meg ezrek nevében beszélek.

Amint itt ülök az íróasztalnál és rovom a betűt, itt érzem körülöttem háromezer magyar gyermek szívének dobogását, látom háromezer kis unoka szemének szeretetteljes tekintetét, háromezer gyermekszáj vidáman, kedvesen csacsog és én érzem, hogy háromezer Cimbora-előfizető helyett a szeretet, a meghatottság meleg könnyei szöknek a szemembe és a könnycseppeken át egy háromezer főnyi kis olvasósereg örömeivel, rajongásával nézek az előttem fekvő képre . . .

\*

Én azt hiszem, hogy mindenki, aki olvasni szokott, úgy van vele, hogy olvasás közben elképzeli magának a helyet, ahol az olvasmány színhelye van, a szereplőket, akik az olvasmányban előfordulnak és maguk elé képzelik azt is, aki az olvasmányt írja.

És én meg vagyok győződve, hogy a Cimbora minden kis olvasójának a lelkében ott él az ő leghivebb barátjának, öreg Nagyapójának képe: egg jó-ságos arcu, meleg, simogató nézésű, hallgatagon is beszédes száju, magas homloku öreg uré, akinek hosszú és fehér a szakálla és egy sereg jó gyermek, csupa kis unoka ül a térdén, fogja a kezét, megborzolja frizuráját, belekapaszkodik szakállába. Ő meg csak simogatja kis unokáit és végefogyhatatlanul mesél; hol vidám, hol szomorú meséket mesél nekik, amíg fel nem nőnek . . .

Amikor pedig felnőnek, szépen kezet csókolnak Nagyapónak, megköszönik a sok szép mesét, leszállnak Elek nagyapó térdéről, helyet adnak a sorban következő unokáknak, de azért gondolatban sokszor megsimogatják még ezután is ősz haját, fehér szakállát . . .

\*

Mondom nektek, gyerekek: úgy érzem, hogy a vállamon át háromezer apró gyermek drága, csillogó szemének meleg tekintete néz velem együtt a képre, ami im' itt előttünk fekszik: Elek nagyapó képmására. A kis seregnek de sok pöttöm katonája néz csodálattal arra a nyílt, magas homlokra, amely mögött a Cimbora kifogyhatatlan mesétára rejtőzik, sok van, aki szeretné megsimogatni selymes fehér szakállát és tudom, van olyan csintalan is, aki kedveskedő pajkosságból szeretné meghuzni Petőfi-nyakkendőjét, hogy kioldódjék.

\*

És én most szépen rendbeállítom magam körül a Cimbora kis olvasóit

ne csintalankodják bizony itt senki, mert a Cimbora gyermekszobájában ünnep van: a mi drága Nagyapónk szeptember 30-án, vasárnap 64 éves.

A jó véletlen úgy hozza magával, hogy Nagyapó születésnapja ha pontosan napra nem is, de hónapra igen összeesik egyéves évfordulójával annak, hogy élére állott a Cimborának és bűvös-bájos szóval, szerető, meleg szívvvel, kifogyhatatlanul mesél az ő kis unokáinak, akiknek édes apja, édes anyja egykoron éppen ilyen áhitattal, figyelemmel hallgatta a Nagyapó meséit, tréfáit, csengő-bongó verseit, várta üzeneteit . . .

És amint hátranézek, nem akar csönd és nyugalom lenni. Az ünneplő sor csak nem akar kifogni, egyre újabb és újabb kis olvasók gyülekeznek Nagyapó köré, egy év óta állandóan sereglenek és aki egyszer az ő bűvös szavait meghallotta, az embernyi ember korában is a gyermekszív ártatlan rajongásával ragaszkodik hozzá . . .

\*

Elek nagyapó pedig itt áll ennek az ünneplő gyermekseregnek a közepette. A Cimbora mesét hordó bűvös szárnyain ma elmegy minden gyermekszobába, hogy — nézzétek meg csak a képet — az ő jóságos tekintetével szétnézzon az ő kis unokái között.

A 64 éves Elek nagyapó elküldi nektek a képét, amely az ő tulajdon keze írásával szól is hozzátok, akiket — mint a vers mondja:

*a szívemhez felemeltem,  
szeretetre így neveltem . . .*

És én már látom, hogy Elek nagyapó képe ott fog függni minden gyermekszoba falán és estenden, ha leszáll a nap és feljönnek a csillagok, jól végzett munka, üdítő játék után, a kis unokák nyugovóra térnek, összeteszik kis kezüket szépen és imáikba belefoglalják a szívékből jövő meleg, őszinte kívánságot, hogy a jóságos Uristen Elek nagyapót még igen, igen soká éltesse az ő kis unokáinak, a Cimbora kis olvasóinak és rajongó munkatársainak igaz öröme . . .

Dénes Sándor.

## Szél urfi.

— Irta: Marossi Zsófia. —

Szél urfi minden reggel megzugatta a ház körül a fákat, megzörgette az ablakokat, befütyölt rajtok:

„— Szél urfi vagyok én,  
Hip-hoppon járok én.“

Egy reggel azt mondja nekem Péterke:

— Anya, Szél urfi azt mondta, hogy keressük meg a lakásán, mert ma lesz a lakodalma.

— Hát te tudod-e, hol a lakása?

— Tudom, az erdőn, mert ha jó, ott zugnak legelőbb a fák.

— Nem bánom, keressük meg.

Pont délben, a legforróbb napsütésben felkapaszkodtunk a vadcsombortól lila és bal-

zsamos hegyoldalon, átmásztunk a gyümölcsös gyepűjén és az erdő legszélső utjára értünk. Tovább nem tudtuk az utat. Messze előttünk megláttunk egy fát cipelő cigányasszonyt. Utána kiáltottunk:

— Hop-hop, néni!

Megállt. Éppen Bahuly Lizsa volt, a szomszéd falu kártyavető cigányasszonya.

— Lizsa néni! lelke, — szólítottam meg, maga sokat járja az erdőt, nem tudná megmondani, hogy hol lakik Szél urfi?

— Jaj, lelke, naccsásassonykám, azs Ur áldja meg a lépésedet, még a nemzetségről se hallottam, de istálom ide a tenyeredet, megjövendölöm a serencsétéket, ha akadna vaj egy

ross papucs azs én Mitrimnek, csókolom a kezseteket.

— Majd máskor, Lizsa néni, most sietünk s különben is most nem jövendölhet nagyobb szerencsét annál, hogy Szél urfi meghitt a lakodalmára.

Lizsa nén megnézett a vén szemével s a pillantásából tisztán éreztem a gondolatát: ha urféle, mind bolond!

— Na, akkor, kezsit csókolom! s vette a fát és indult kifele.

Mi befele indultunk. Hát, csak iparkodik előttünk keresztül az uton egy zöld gyikocska. Péter eléje kuporodott:

— Gyikocskám, mondd meg nekem, hol lakik Szél urfi?

A gyikocska megállott, úgy látszott a szíverése, mintha az egész teste csak szívből állna. A fejcskáját félrehajtotta, megnézte Pétert a jobb aranykarikás szemével: pislantott; megnézte a bal szemével: újra pislantott és elszaladt Péter mellett.

— Na, e' nem szólt semmit, csak a fejét rázta. Bizonyosan nem tudja! magyarázta Péter.

— Tudod mit, menjünk a borzhoz, mondtam, az telkes-gazda az erdőn, hátha utbaigazit.

Vagy száz lépéssel beljebb, az uttól jobb-kézre, az erdő mély völgybe ereszkedett és itt a fák közt a hegyoldal tele volt dombocskákkal. Minden dombocska alatt egy sötét nyílás. Ez a Borz ur bevehetetlen, földalatti tanyája. Bezörgöttünk az összes bejárókon, volt vagy ötven, de a nagy invitálástól ugyan kint maradhattunk. Mondtam is Péternek: Te, legyünk illedelmesek; ha nem mondják, hogy szabad, ne menjünk be. Hátha nem fogad ma Borz ur.

Péter ráhagyta, hogy biz az úgy lesz jól, s tanácstalanul állingáltunk.

Ahogy ott állunk, meglátom, hogy a fejünk felett kavarog egy nagy ülű madár. Felkiáltok neki:

— Ülű, hóóó, ülű, hóóó! Tudod-é, hol lakik Szél urfi?

Az ülű semmit sem felelt, de egy kis idő múlva, mint az elejtett kő csapott be az erdőbe.

— Bizonyosan azért csapott oda, hogy ott lakik Szél urfi, szépitettem az ülű gorombaságát, s megfutamodtunk arrafelé.

Futunk lélekszakadva, hát csak felsötétedik előttünk valami nagy feketeség: egy sokszázéves tölgyfának a törzse, de bizony sem ülűnek, sem Szél urfinak hült helye sem volt sehol.

Péter azt mondta, hogy fáradt, s leültünk a vén odvas fa tövébe. Kapkodtuk a lombszítán szürt tiszta levegőt és hallgattuk a drága nagy csendet. A fejünk felett egy zöld horokály kezdett kopácsolni és mélyen az erdőben megszólalt a kakuk.

Ülünk, ülünk s nekem úgy rémlik, mintha a vén fa odva megvilágosodna. Odanézek jobban, hát mind világosabb a faodu s kilép be-

lőle egy ragyogón fehér arasznyi asszonyka. Még az arca is gyenge, rügszínzöld fátyolba volt burkolva s csak itt-ott csillant ki áttetszően fehér teste. Olyan volt, mint a zöld lapura hullt harmatcsepp.

Megszólalt égitizta hangon: Tudom, kit kerestek. Ennek a vén tölgynek vagyok a lelke, de az ő rügyfakadásánál is sokkal több rügyfakadást láttam. A hegység mélyéből költöztem bele a gyökereim keresztül. Egyidős vagyok Szél urfival s ha akarjátok elvezetlek hozzá.

Választ sem várva lecsapott az utról a legsűrűbb erdőnek. Némán és nesztelenül suhant, mi Péterkével kézenfogva utána, a nehéz uton, a sikos avarban meg-megcsusztunk, az ágak elgáncsolták a lábunkat, a galagonya tövise megtépásztá a hajunkat és a széthajtott mogyoróágak visszavisszacsaptak ránk. Nagy, kövér gombák maradoztak el mellettünk és tarka erdei virágok.

Amikor már nagyon sokáig mentünk, tisztán éreztem, hogy a lomha juliusi meleget széljárta, üde, tavaszi levegő váltja fel. Bizsergető, huncut szelecskéek csaptak az arcunkba, s egyszerre megfordult a fehér asszonyka: Itt vagyunk!

Még egy lépés és sosem látott, szép tisztás nyílt meg előttünk. Hófehér, élő virággal vette körül, egymásfelett egyszerre virágbaburulva kökény és galagonyabokrok álltak és felettük vadcserecsnyefák. Fent százados cserefák ágai hajoltak össze s a napsugár rajtuk ártörve valószínűtlenül lilás, aranyos fénybe borított mindent. A földet az áprilisi rétek fűbáronya borította, telepettyegetve sárga béka- virággal.

A tisztás már tele volt mindenféle csudanépséggel. A mi vezetőnknek sok társát láttuk, nagy koronás békákat, hosszuszakálu törpéket, tarka tündérkéket. De a lakomáról már elkéstünk. Szél urfi éppen akkor emelkedett fel. Fürtös, fekete haja hátra volt vetve a homlokából, melegbarna szeme kötekedően nevetett s fiatal testének minden mozdulatával olyan volt, mint egy hatalmas suhanc. Felénk jött; már azt hittem, kitüntet megszólításával és igazgatni kezdtem a Péterke szöszke, ágtépte haját. Bizony, igen elhittem magam, Szél urfi meg sem látott, a menyasszonyához ment, akit eddig nem is vettünk észre, Forgószél-kisasszonyhoz. Meghajtotta magát előtte és Forgószél-kisasszony felemelkedett, homoksárga haja sarkáig omlott és összefolyt tompafényű, porszin selyemuszályával. ebben a percben a fákon megszólalt sok száz fülemüle és Szél urfiék táncba kezdtek. Alig fordultak egyet, a viráglevél szőnyegbe seprődött eléjük; ők fordultak tovább, virágosdó pergett rájuk, a fehér fák nyögve hajladoztak, s ők mind sebesebben peregtek nagy fehér virágtölcsérben, félelmesen szépen, mind közelebb-közelebb. Péterkét magamhoz szoritottam, mindjárt elérí Forgószél-kisasszony uszá-

lya, most felénk villant s mi felrepültünk a fehér fák fölé, aztán zuhantunk mélyre s aztán semmiről sem tudtam többet...

Amikor magamhoz tértem, a nagy odvas tölgy alatt feküdtem, Péter mélyen aludt mellettem. Rázni kezdtem:

– Péter, Péterke, tudod hol jártunk?

Péter álmosan dörzsölte a szemét.

– Hát voltunk Szél urfinál, tudod-e? És elmondtam az egész utunkat. Péter csodálkozva hallgatta, de amikor másodszor mondtam, már ő is emlékezett mindenre.

Azóta, ha elmegyünk a vén tölgyfa mellé, megszorítjuk a kezünket és egymásra nevetünk Péterrel.

(Marosvásárhely.)

## Szent Péter a csárdában.

– Irta: FEJÉR GERŐ. –

Hosszu utat tettek meg együtt,  
Elmenve rég hazul,  
Hideg esőben, zivatarban  
Szent Péter és az Ur!

Rájuk borul az est homálya,  
Lábuk se bírja már,  
Hajlékot is, mely védje őket,  
Péter hiába vár.

Az Irgalom nem hagyja cserbe  
Péter csüggedt szivét...  
Közben egy utszéli csárda,  
Benne bús klarinét.

Aludni csendesen betérnek  
Ugy észrevétlenül;  
Péter kívül pihen, a Mester  
A fal mellett belül.

Szemük alig csukódik össze  
Az ólomsúly alatt,  
Katonák jönnek s táncra kelve  
Rugják a négy falat.

Péter fel-felriad, a sarkok,  
Patkók oldalt verik...

„Uram Isten, mi lesz belőlem,  
Ha így tart reggelig?“

Felül nagy búsán; mit csináljon, –  
Gondolkodik nagyot,  
Megtapogatva ott, ahol a  
Patkó nyomot hagyott.

Eszébe jut a durva gyékény,  
Melyen az Ur pihen;  
Elhuzza kissé és a falhoz  
Befekszik hirtelen.

A cimborák garatra öntnek,  
A tánc egyre vadabb...  
„Fiuk, figyeljétek csak én rám!  
Kiált egy szilajabb.“

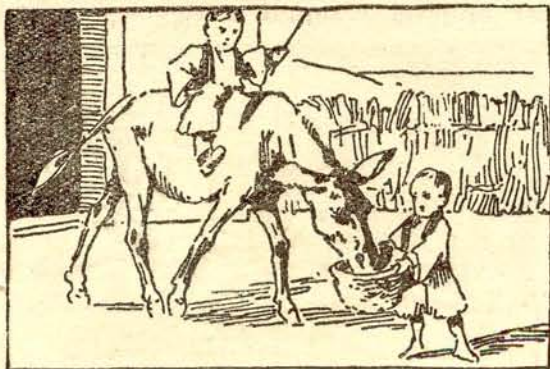
„Ezt itt szegényt, régóta rugjuk,  
S lám állja emberül;  
Rugjunk néhányat arra is már,  
Ki ott alszik belül!“

Egy hosszú tett követte nyomban  
A kurta dikciót...  
Szegény Péter így kapta ám meg  
A dupla porciót.

(Gyulafehérvár.)

## Prücsök Jancsi utánozza Öcsikét.

Prücsök Jancsinak kezébe került a Cimborának az a száma, amelyikben meg van írva Öcsike „nadselü“ gondolata: hogyan ijesztette meg a „freilájt“ a luffballonra pingált szörnyeteg emberfejjel. Nosza, Prücsök Jancsi is egy



szép napon mondta bátyjának, Prücsök Gyurkának:

– Van nekem egy nadselü gondolatom.

– Ki vele! – mondta Gyurka, aki szintén olvasta Öcsike „nadselü“ gondolatát.



– Hát, – kezdte Jancsi – én felülök a samár hátára, te meg sája elé tartod a zabos-dézsát s a mosókonyha elé csalogatod.

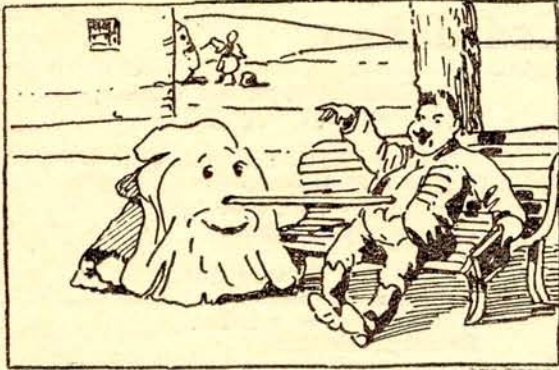
– S osztán? Mire jó ez?

– Csak bizsd rám.

Hát jó. Jancsi felült a számárra. Gyurka

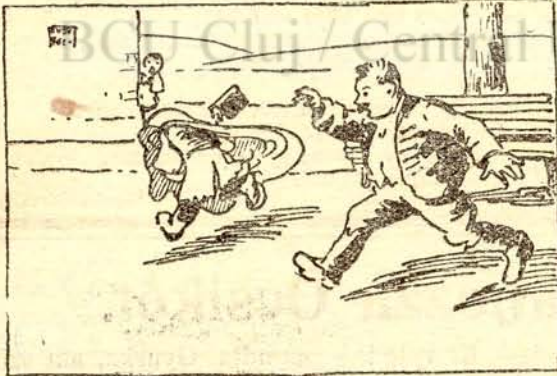
elejbe tartotta a zabosdézst, a szamár meg ment utána hűsögesen. Szerencsésen megérkeztek a mosókonyhához, ahol egy lélek sem volt, ott a küszöbre Gyurka letette a dézsát s persze, hogy a szamár nem törődött azzal, mi léle nadselü gondolatban fő a Jancsi feje.

Éppen nagymosás volt Jancsikáéknál, a szép fehér lepedők ki voltak teregetve. Közbevetőleg legyen mondva, azok a szép fehér le-



pedők a naccsás uré voltak, akinél kertész volt a Jancsika papája, mosóné a mamája.

– Nohát, hol a nadselü gondolat? – türelmetlenkedett Gyurka.



– Csak bizsd rám!

Azzal egy, kettő, bement a mosókonyhába, nagyhirtelen vizet öntött egy bögrébe, a vízbe kormot kevert s mondta:

– Halldass ide, Durka. Ed lepedőt feltejitel a samáj falála, eddet meg letejitesz a földre. Én pingálok az eddik lepedőbe embel-fejet, te is a másokra.

– Nadselü gondolat! ujjongott Gyurka s nyomban munkába fogtak.

– Vájj csak, most jó az idazsi. Megijeszszük a naccsás ujat.

– Hogy-hogy?

– Bebujok a lepedő mödé s pácsával hasba sujom ...

– Baj lesz ebből, Jancsi!

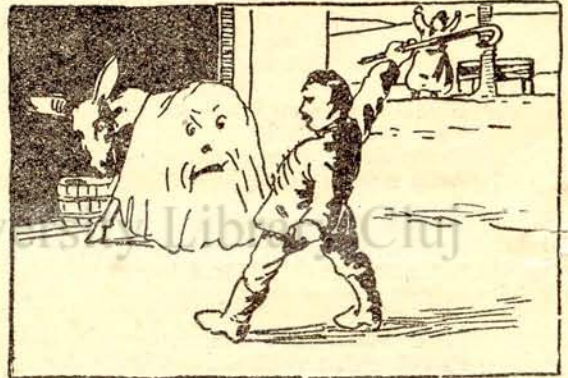
– Csak bizsd rám!

A naccsás ur a padon ült s mélyen el volt merülve egy igen-igen érdekes könyv olvasásába. Hej, Uram, Teremtőm, bezzeg kiesett a naccsás ur kezéből az igen-igen érdekes könyv!

De hogy is ne, mikor ugy hasba bökte valami szörnyeteg, hogy a lélekzete is elállott. Nosza, felugrott a naccsás ur s hát, mit lát! Látja,



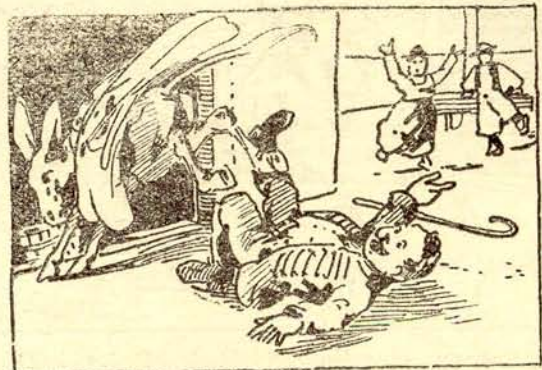
hogy az az akasztófáralavó Prücsök Jancsi volt az a szörnyeteg, Na, megállj, gazfickó! – ordított a naccsás ur s Jancsi után iramodott. Az ám, de Jancsinak gyorsabb volt a lába s



egy perc alatt ugy eltűnt, mintha föld nyelte volna el. Pedig dehogy nyelte el. Jancsi is, Gyurka is ott vihogtak a mosókonyhában s várták a naccsás urat. No, ha várták, meg is érkezett a naccsás ur, óvatosan, négykézláb mászva a mosókonyhához.

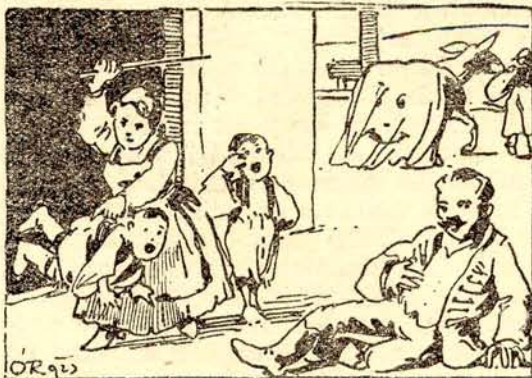
– Hah! megvan! lihegett a naccsás ur, megpillantván a vigyorgó szörnyeteget.

Hiszen, egyszeribe talpra ugrott a naccsás ur, kampós botjával neki huzakodott s egész erejével rásujtott a vigyorgó szörnye-



tegre. No, kit ez a bot talál, azt elviszi a halál! Hej, de ujabb meglepetés érte a naccsás

urat! Ez volt csak az igazi hasbalökés. Az ebédelésben megzavart számár nagy méltatlankodásában úgy hasbarugta a naccsás urat, hogy menten hanyatt vágódott.



Hej, lett riadalom, össze-vissza kiabálás a kertben! S hej, zengett, zugott a helység a két kis betyár bőgésétől!

Igen, igen, gyerekek. Nincs igazság e földön: A „nadselü“ gondolatoknak rendszerint bőgés a vége.

(Kisbaczon.)

Elek nagyapó.

## Csehszlovákiai előfizetőinkhez!

A Cimbora kiadóhivatalának Csehszlovákiában a Szlovák Általános Hitelbank kosicei fiókjánál van számlája, amely számla javára az előfizetési díjakat cseh koronában az alábbi pénzintézeteknél lehet befizetni:

*Beregsas:* Beregmegyei Gazdasági Bank r.-t.

*Helmeccz:* Bodrogekői Bank r.-t.

*Hlohovec:* Galgóczi Hitelintézet.

*Illava:* Illavai Hitelbank.

*Lucenec:* Nógrádmegyei Népbank.

*Michalovec:* Nagymihály kereskedelmi és hitelbank r.-t.

*Mukacevo:* Beregmunkácsi bank r.-t.

*Nitra:* Nyitrai Takarékbank r.-t.

*Nove-Mesto:* Első Vágújhelyi Bank r.-t.

*Nove-Zámky:* Ersekújvári Népbank r.-t.

*Presov:* Eperjesi Bankegylet.

*Roznava:* Rozsnyói Bank r.-t.

*Sevljus:* Nagyszöllősi Hitelintézet.

*Sp. Nova-Ves:* Szepes-Iglói Hitelbank r.-t.

*Trencin:* Trencsényi Hitelbank r.-t.

*Trnava:* Nagyszombati Első Bank r.-t.

*Velke-Kapusany:* Nagykaposi Hitelbank r.-t.

A „SZÖKÉS A TEKNŐBEN“ című regényünk közlését már befejeztük.

A regény könyvalakban máris kapható és a csinos, izlésesen kiállított, keménykötésű műnek csekély 48 leu az ára.

Kevés példányunk van. A könyvet az összeg előzetes beküldése, vagy utánvét mellett szállítjuk.

## Tamás érdeklődik.

(Beszélgetés a japánokról.)\*

I.

*Apa:* Mikor én olyan kis gyerek voltam, mint te most vagy és még sokkal később is, nagyon vágyakoztam a japánok országába. Bevallom, hogy ma is szívesen elmennék. Talán nem találnám mindazt ott, amit erről a mesés országról olvastam és elgondoltam, de megvagyok győződve, hogy ott te is jól éreznéd magad. Persze kíváncsi vagy, miért vágyakoztam én abba a mesés országba.

*Tamás:* Igazán csodálkozom rajtad, apus! Ha én vágyakoztam valahová, nagyon sokszor elvetted a kedvemet. Egyszer a vadnépekkel ijesztettél meg, máskor a nagy hősséggel vagy türhetetlen hideggel. Örülök, hogy van egy ország, ahol nem kell reszketni a benszülöttektől, nem kell félni a vadállatoktól, a hidegtől és melegtől. De azért nagyon szeretném tudni, mi vonzott téged gyermekkorodban a japánok közé.

*Apa:* Ez az ország tele van virággal. Nálunk is sokan szeretik a virágokat, a legtöbb háznál vannak is, de mégsem tudod elképzelni, mennyire imádja japán ember őket. Akármilyen szegény, akármilyen kis udvara van, az udvar egy virágos kert. A virágok nem állanak az udvarban egymás mellett össze-vissza, hanem a legművészebb rendben vannak elhelyezve. A kis udvarban rendszeren egy kis erdőcske is van, az erdőcske törpére nyírott, vagy törpének nevelt fácskákból áll, ici-pici kis mesterséges patak folyik az udvaron át, a patak partján virágok, a patakon keresztül egy picinyke hidacska. A kertecske mindig zöld és virágos, mert a növények úgy vannak összeválogatva, hogy minden hónapban legyen virág. Ezt ők megtehetik, különösen a délebbre lakók, mert ott melegebb van, mint nálunk. Eső is gyakrabban esik. Ugye, jó volna egy ilyen liliputi kertcskében sétálni? Azaz nem mernék veled elindulni, mert letaposnánk valamit. Te a szűk ösvényről bizonyosan belelépnél valamelyik virág tövébe. Magamról sem állok jól. Finoman és tipegve kell ott járni, mintha Tündérországból járna az ember. A gazdagok abban különböznek a szegényektől, hogy nagyobb és szebb a kertjük, de a szegénynek is van kertje. A japánok rendszeren mosolyognak, ha idegen közeledik feléjük, de azért nem irigylenek a japán gyermekeket. Az udvaron nem lehet hancurozni, a mosolygó japánok féltik a kertcskéket.

*Tamás:* El tudom képzelni ezeket a pi-

\*) Tamás édesapja még a nyár elején írta ezt a beszélgetést a japánokról, s bár arról is beszél, hogy a japánok országában sűrűn fordul elő földrengés, aligha álmodott arról a rettenetes nagy pusztításról, mit a virágok hazájában a földrengés és a tengeráradás okozott. A japánokról való beszélgetést szomorúan időszzerűvé tette ez a szörnyű katasztrófa, amelyről Elek nagyapó külön ír az ő kis krónikájában.

cike kerteket. Ha ott lagnék, pici kis filegóriát is csináltatnék a patak mellé és ott olvasgatnék kis könyvecskékből. Azt hiszem az ilyen kertbe nem is illenének olyan nagy könyvek, amilyenek a te könyvtárban vannak. Csak azt nem tudom megérteni, hogy az ilyen picike kert hogyan illik egy nagy ház mellé. Ha a lakók lejönnek, egymásnak ki se tudnak térni a keskeny utakon. Ha a gyerekek összevesznek, letaposják a virágágyakat, vagy beletaszítják egymást a patakba. Aztán sirva rohannak a házba.

*Apa:* Már mondtam neked, hogy ott egészen más világ van mint nálunk. Ott nem merne sirva, vizes lábbal a gyerek berohanni a szobába. Volna haddelhadd. Jegyezd meg, hogy rögtön leveti minden japán a cipőt, mihelyt a szoba ajtajához ér. A legnagyobb neveltség volna sáros vagy poros cipővel belépni a szobába. Ez az európaiakra is kötelező. Alkalmazkodni kell az ottani szokásokhoz. Ha tehát valaha Japánországba jutunk és látogatónak megyünk, az ajtóban szépen lehuzzuk a cipőt, lehuzzuk még akkor is, ha kocsin jöttünk és egy porszem sincs rajta. Rosszul is éreznéd ott a lakásban magad, ha cipő volna rajtad. Nincs ott egy porszem se, mindenütt ragyogó a tisztaság. Ugy-e, kellemetlenül éreznéd magad, ha a lábaddal nyoma meglátászanék, bármerre lépsz? Európai embernek szokatlan és kényelmetlen ez a cipőlehúzás. Ujabb időkben segítettek is rajta, különösen a szállodákban és üzletekben. Ilyen helyeken mindig sietnek az emberek és kellemetlen a huzgálással tölteni az időt. Ezért a szállodák és üzletek előtt szolgál áll, aki papucsot húz a belépő idegenek lábára, hogy semmit be ne piszkolhassanak. Milyen csendes lehet egy ilyen szálló! Nem hallatszik a siető emberek lábdobogása. Nem is lehet nagyot toppantani, ha az ember dühös. A papucsban hangtalanul surranak el egymás mellett a vendégek. Még jobban meg volnál lepve, ha bent a szobában körülnéznél. Üresnek látnád a lakószobát. Nincsenek ott ágyak, asztalok, szekrények, diványok. Azt hinnéd, hogy a butorokat kivitték. Nem látnál a szobában mást, mint szőnyegfélét és valamit, ami talán legjobban a mi diványpárnánkhoz hasonlít. Ezeket a háziasszony vagy gazda egymásra tenné és rögtön volna jó ülőhelyed. Az ennivalót is behoznák, ehhez sem kell nekik nagy asztal. Apró asztalkákon, amelyek inkább kis ládikókhöz hasonlítanak, a vendégek elé teszik az enni- és innivalót.

De te azt is mondtad, hogy a kis kert és a nagy ház nem illik össze. Te persze a mi városi bérházainkra gondolsz, melyben egész sereg lakó van. Ha egy nagy bérház lakói lemenének a kis kertbe, rövid játék vagy még rövidebb civakodás után vége lenne a kertnek. Nem is kellene más, csak egy félórai futball-játék. A japáni nem ismeri a nagy bérházat. A vagyonosok mindig külön házban laknak. A ház rendszeren emeletes. De rendszerint a szegények is

külön laknak egy picike kert közepén. Olcsó ott az építkezés. Az egész ház olyan mint egy kalitka. Főalkotó része a fa. Pincéje nincs. Ugy-e, egyszerű dolog egy ilyen kis házat felépíteni? Fa rendkívül bőven van. A ház belsejében falakra sincs szükségük, gyékényekkel, tolható falakkal részekre osztják a lakást. Sok embernek nálunk is jó volna ez. Ha dicsekedni akarna, csinálna magának vagy tiz szobát, ha pedig jönne az adókvető bizottság, kiszedné a vendég-falakat és szomorúan mondaná, hogy csak egy szobája van és abban sincs butor.

*Tamás:* Több dolgot szeretnék megkérdezni tőled, de tudom, hogy csak egyet szabad egyszerre. Legelőször is azt mondd meg, milyen virágok vannak a kis kertekben. Egy virágról tudom, hogy a japánok nagyon szeretik. Én is nagyon szeretem, mert gyönyörű. A szép krizantémum olyan, mintha habból volna. Egyszer gyönyörű krizantémumot láttam egy virágkereskedésben.

*Apa:* A krizantémumot csakugyan nagyon szeretik, de még jobban szeretik a cseresznyevirágot. Az utak kilométerszámra be vannak ültetve cseresznyefákkal. Néhol egész cseresznyeligetek vannak. A kis udvari kertekben is vannak cseresznyefák. Képzelheted, milyen gyönyörű ez az ország, mikor a fa virágzásának ideje eljön. Nem is virágzik el nagyon hamar, mert vannak koraiak és későbbiek, vannak nagyobb fajták és törpék. Nem a gyümölcséért nevelik ezt a fát, hanem főleg a virágjáért. Azt lehetne mondani, hogy ez a nemzeti virágjuk. Nagyon szeretik a lótuszt is. Minthogy időjárásuk nedves és az ország több részén mocsaras, ez a vízi növény nagyon el van terjedve. Szép ez a lótusz-virág. Gyökere és szára lent van a vízben, ő maga egyszerre csak megjelenik a víz tükreán. Ha többszáz ilyen virág uszik egyszerre, sűrűn egymás mellett, ugy-e, érdemes kisétálni a tó partjára? Még sok más viráguk is van. Aztán megvannak ott a mi virágaink is, csak nem egészen az itteni formájukban. Már mondtam neked, hogy a kertészek a régi fajokból újakat tudnak nevelni. Japán olyan, mint egy nagy liget, tele fákkal, bokrokkal és virágokkal.

*Tamás:* Azt hallottam, hogy nagyon sűrű ott a lakosság. Hogyan tudnak megélni, ha annyi területet elfoglálnak a fák és virágok?

*Apa:* Sűrű a lakosság, de igénytelen. Táplálkozása nagyon egyszerű. Hust alig esznek, halat is ritkán, pedig foghatnak eleget a tengerből és a sok kis folyóból. Nemzeti eledelük a rizs. Ha Japánon keresztül utazik az idegen, a szántóföldeken egyik rizstábla követi a másikat. Rendkívül gondozzák a magától is termékeny földet. Nem kell nekik búza vagy rozs, hanem mindent pótol náluk a rizskása. De nem kell nekik a főzéshez tej, nem kell a megfőtt rizsre cukrozott kakaó vagy fahéj, hanem megelégszik a legtöbb japán, ha két pálvihájával kiszedeget az eleje tett tálcából egy jó nagy esomé vízbe-



főtt rizst. Aztán iszik utána pár csésze teát. A teába sem szoktak tenni rumot vagy cukrot, tejet vagy citromot, hanem úgy isszák minden nélkül, víz helyett. Teájuknak egy kicsit keserűsége van az ize. Milyen hamar megvan a főzés, milyen kevés a gond az ilyen családoknál! Persze, a gazdagoknál változatosabb az étel! De ők is elcsodálkoznak, ha látják a mi különös ételünket, melybe mindenfélét belekeverünk.

*Tamás:* Nem unják meg az örökös rizskását? Én ott éhen halnék, mert nem szeretem még a tejbefőtt rizst sem.

*Apa:* Ott nem bolondoznál, fiam. Ha ott született volna, kénytelen lennél rizst enni, mert ott nem szokták kávéval és vajjal kenyérral pótolni olyankor a vacsorát, amikor a gyerekek nem izlik az étel. Most talán már nem is kívánczol olyan nagyon Japánba. De megnyugtatlak. Ha elmegyünk, európai étterembe megyünk ebédelni, mert magam is hamar megunnám a rizskását. Ha a földművesnek ott jó rizstermése van, egy évig el van látva a családja. Egy kis teát szerez és jó sok dohányt. Az éhségtől meg van mentve a család.

*Tamás:* Azt hittem, a japánok nem pipáznak.

*Apa:* Pipáznak azok mindnyájan. De a pipájuk is olyan kicsike, mint egy gyöszű. Illik a kis kerteskéhez. Nagyon vékonyra vágott, finom dohányt tömnek bele, pár szippantásra elszívják, de nem teszik le, hanem újra megtöltik. Nagyon csudálkoznál, ha ott körülnéznél, amikor a pipát megpillantanád az asszonyok szájában. Csak a gyermekek és a lányok nem pipáznak. Újabb időben az európaiaktól eltanulták a cigarettázást is. Különösen a kikötővárosok népe között sok rossz és jó európai szokás terjedt el. A legrosszabb, természetesen, a pálinkaivás. A japáni nem szerette a bort, a sört és a pálinkát. Volt ugyan neki valami szeszes itala, de mérsékelten élt vele. Az európaiak és amerikaiak elvitték magukkal erős italaikat és bizony hamar eltanulták tőlük az ivást azoknak a vidékeknek a lakói, amelyeken európaiak és amerikaiak gyakran fordulnak meg. A szeszes itallal mindenütt együtt jár a betegség, a civakodás, az elszegényedés.

*Tamás:* Azt hallottam, hogy Japánban ma is sok tűzhányó van és a lakosok élete nincs biztonságban.

*Apa:* Ugy látom, komolyan készülsz Japánba. Az elébb a gyomrocskádát féltetted, most meg már az életedet szeretnéd bebiztosítani. Megnyugtathatlak. Sok ugyan a tűzhányó és gyakori a földrengés, de nem kell azonnal megijedni, ha a föld megrázkódik. Az okos és nyugodt japáni, ha egy-egy lökés felriasztja álmából, a másik oldalára fordul és próbál tovább aludni. Nálunk sikongva menekülnének az utcára. Igaz, hogy az ő könnyű háza nem repedezik, hanem az erős földrengést is kibírja. Kibírja könnyen az olyan lökéseket és rengéseket is,

amelyektől a mi nagy házaink összeomlanának. Már most érted, miért nem szeretnek ők erős kőházakat emelni. Történnék ugyan szerencsétlenségek, de nem olyan számban, ahogy az ember gondolná. Hiszen Japán a tűzhányók és földrengések országa. Nem akarok erről többet mondani, mert azt a szemrehányást tetted, hogy én mindig visszariasztalak azoktól a vidékektől, ahová vágyakozol.

*Tamás:* Csak mondj még többet a japáni földrengésekről! Igérem, hogy nem riasztol viszsza, hiszen annyi szépet mondottál már erről az országról.

*Apa:* Azt hiszem, hogy valaha még több földrengés és tűzhányó volt ott. A tűzhányó hegyeket kialakításuk után is meg lehet ismerni formájukról. De ha formájukról nem is ismernek fel, mindjárt gyanakodóvá tehetne bennünket a sok meleg forrás és kénes terület. A tudósok legnagyobb része azt hiszi, hogy Azsia nem ott végződött, ahol ma végződik, hanem hozzátartozott Japán is. Ott egy nagy földsülyedés történt a régi világban és Japán elvált a szárazföldtől. Elképzeled a dolgot? Gondold úgy, hogy a kínai birodalom és a japán császárság között nem volt tenger, hanem szárazföld. A szárazföld egyszer megingott és lesétált a mélybe, a tenger pedig zugva-bögve foglalta el az új területet. Ez lehetett a borzalmas istenitélet! Ilyesmivel gyakrabban volt a régi világban, amikor a föld felső rétege még nem vastagodott meg eléggé. Ma már nem kell tulságosan félni ilyesmitől.

*Tamás:* Én nem félek egy cseppet sem. Nyugodtan elmennék Japánba. Csak azt nem értem, honnan gondolják a tudósok, hogy a tenger nem volt ott mindig Kína és Japán között. A tenger néma és nem árul el semmit.

*Apa:* A tenger egyáltalán nem néma, hanem nagyon is bőbeszédű. Csak meg kell érteni, mit beszél. Ha az ember a mérőónt lebozsátja Kína és Japán között, nagy mélységeket sehol sem talál. Ez már maga is gyanus. Ha Japán tulsó partján mérjük a tengert, borzalmas mélységekre bukkanunk. Ebből már lehetne arra következtetni, hogy a belső tenger földsülyedés után jött létre. Ugy-e, beszél a tenger? Hátha még a tengerfenekét vizsgálod és összehasonlítod az anyagot a kínai és a japáni partok anyagával! Aztán ott van az állat- és növényvilág. Csak alaposan meg kell vizsgálni Kína és Japán állatait meg növényeit. Beszélni kezd a szárazföld is, de persze csak a tudósok értik a szavait. Ha kíváncsi vagy még a japánokra, legközelebb kérdezősködhetsz róluk, hiszen nem ismered még sem vallásukat, sem történetüket. Nyelvükről nem tudsz semmit, sőt még szokásaikról is keveset mondottam neked. Ha valaha ki akarsz hozzájuk menni, jó lesz előre alaposan megismerkedni sok mindennel. Bár ők általában nagyon udvariasak, mégis könnyen ki-nevetnének, ha csak úgy előkészületlenül beállítanál hozzájuk.

(Budapest.)

## A királykisasszony csizmája.

— Irta: BANDI BÁCSEI. —

### I.

Hiszen igaz, hogy nem volt aranypatkó rajta, meg hogy gyémántszegekel se volt kiverve, hanem azért mégis egy aranyvár árért készítette híres Nemes Gergely uram, az alvégi csizmadia.

Az az aranyvár pedig ott akart épülni a Garócz-dombon, még abban az időben, amikor naphosszat törökösdit játszottunk: Tisztartó Pista, Kerekesék Jósikája, a kis Kovács Juliska, meg én.

Tisztartó Pista volt az Ali basa, janicsár hadát a béresgyerekekből szedte össze mind, mi a Kerekesék Jósikájával hol vitéz Dobónak, hol meg Kinizsinek tituláltuk egymást. Ha aztán a rengő viadalban — fényes diadalban valamelyikünk lekarikázott vesszőcsikájáról, a kis Kovács Juliska szaladt hozzá, megkérdezni: mi törött el, hol fáj? S be-bekötözgette a rettentő sebet patyolatkendővel.

Egy délután Tisztartó Pista földhöz csapta a fafringiját, lófarkos zászlóját kettétörte egy süvölvény nyirfán s azt mondja nekem:

— Hallod-é, pajtikám: az én kedvem oda, ettől a játéktól! Még egy várunk sincsen, egy igazi várunk, amit meglehetne ostromolni, vivni.  
— A' bizony jó lenne, — tóditottam hozzá — hanem honnan vennők azt az igazi várat?  
— Intett a kezével:  
— Beszéltem a sánta, vén Brugó cigány-nyal. Ő felépítené, csak pénz kéne hozzá... Sok, sok, nagyon sok pénz: öt pengő forintot! Azért aztán csinál egy igazi várat, egy fényes aranyvárat.

Hej, tömérdek pénz volt! Egy fél borju ára. Nekem hamarjába' eszembe jutott, hogy az ó-almáriomban egy új hatosom van: el is hoztam nyomban. Tisztartó Pista is kihuzott kettőt a labija zsebéből, Kerekes Jóska már csak egy rézgarasost tudott elővenni. Összeszámlálgattuk — összeolvastunk: haj, távol álltunk még egy félforintostól is. A kis Kovács Juliska el is ritta magát, hogy őneki nincsen egy fia fityingje se: irkára sem telik s otthon, az abroszon, nincs sokszor kenyér sem.

Csittitgattuk szépen: majd csak összehordjuk azt a pénzt magunk is. Ha egy év alatt is. Akkor aztán megcsináljuk az aranyvárat, s öt tesszük meg benne királykisasszonynak.

A két szeme sirt még,  
De már mosolygásra  
Nyílt a nagy örömtől  
Pityergő kis szája!

Mi pedig koszorut kötöttünk réti kőkör-  
esinből s megkoszorúztuk a királykisasszony-  
kánkat vele.

### II.

Másnap perselyt vettünk egy vándorfaze-  
kaszánál s belecsörögtettük az összegyűjtött pénzt.

Aztán körülültük áhitattal s a királykisasszony megkopogtatta oldalát:

— Kipi-kopi, kis persely  
Mennyi még, hogy színig telj?

A cserép perselyben összenevettek a réz-  
garasok:

— Sok! Sok! Sok! Várjatok!  
— Dejszen, ha mi akkor  
Tudogattuk volna:  
Hol a tűrés-várás  
Fán-e, vagy bokorba?

Pedig a perselyke napról-napra bosszu-  
sabban dohogott, ha meg-megrázogattuk s a  
rézcsikócskák mind mérgesebben kiabáltak:

— Csini zurr-zurr, esen-esen-esen,  
Ejnye, sok türelmetlen!

No, de egyszer, amikor egy fényes hu-  
szast alig tudtunk betáncoltatni a hasadékon s  
ujra megkérdeztük, hogy:

— Kipi-kopi kis persely  
Kell-e még, hogy színig telj?

A persely nagyot nyekkene:

— Nyek-nyek, nem:  
Meg-tel-tem!

Hanem akkor már csatakos ősz volt s a  
vásott szél az utolsó leveleket cibálta le a  
fákról.

A kis királykisasszony azon a héten nem  
jött iskolába.

— Nagy, nagy beteg volt — mondta a  
tanító ur s jóságosan nézett végig ijedt ar-  
caikon.

— Nincs édesapja — mondta a tanító ur  
tovább — édesanyja is beteges nagyon s a hi-  
deg ősz-időre nem volt mivel jó meleg ruhács-  
kát, csizmát vennie kis leánykájának. A kis  
Juliskának szeles, csuf időkben csizma nélkül  
kellett iskolába járni. Meghült s nagybeteg lett;  
de most jobban van már, hanem még sokáig  
nem jöhet közéték. Csak az Ősz, s Tél multán  
szabad kijárnia meleg napsugárra, amikor csiz-  
mácskák nélkül is járhat.

Elhallgatott a tanítónk, de nekem a nagy  
csendben valami úgy a torkomra kapaszkodott.  
Hátrafordítottam fejemet csendesén. Tisztartó  
Pista a harmadik padban ült. Lassan össze-  
néztünk.

És óra után a cserépperselyből kiszedtük  
a tarka garasokat.

### III.

Nemes Gergely uram, az alvégi csizmadia  
nagyot nézett, amikor délben beállítottunk hozzá:

— Ejnye, bogárkaim, miféle szél fútt be?  
— Csizmácska kellene, — kezdtem aka-  
dozva — egy piros csizmácska...

A csizmak mestere felállt a székéről s nagyot mosolyogva, erősen ránk nézett:

— Aztán öklöm-Jóskák, arasztos leventék,  
Ugyan melyiketek lábára szabódnék?!

— Nem nekünk kellene, — szoltam kipi-  
rulva — hanem özvegy Kovácsné kis Juliská-  
jának... — s kihuztam zsebemből az arany-  
vár árát.

\*

Mese-mese, az aranyvár  
Tán bizony még most is várja,  
Hogy a sandaszemü Brugó  
Felépítse, megcsinálja!  
De a királykisasszonykánk  
Azért már az első héten  
Ott lehetett újra köztünk:  
A csikorgó kis eszmában  
Járdogálva, lassan, szépen...

(Budapest.)



## UTAZÁS.

— Irta: BENKŐ ANNA. —

*Felülök a muzsikáló  
Kis tücsköm hátára,  
Ugy repülök árkon-bokron  
Nagyapó házába,  
Búzavirág az ostromom,  
Szélsebesen szállunk,  
Mig nagyapót meg nem látjuk,  
Addig meg sem állunk! —  
Jól tudom, a tornácon ül  
Nagyanőka mellett,  
Meg is örül, hogy a tücsköm  
Csak elibe termett!  
Meg is örül, meg is csókol,  
Uzsonnával kindl — —  
— Gyű, kis tücsköm, — meg nem állunk  
Csak a nagyapónál!*

(Bothlen.)

## A Cimbora október hó 7-én megjelenő, 40-ik számának tartalomjegyzéke:

Cimkép: *Toroczkói mátkapár.* — Szemlér Ferenc:  
*Fiamnak.* Vers. — Benedek Elek: *A pusztaszeri ál-  
domás.* Elbeszélés. — D. Berde Amál: *A müncheni  
jászsollyjtemény.* — Bandi bácsi: *Anyá.* Vers. — Ta-  
más érdeklődik *A japánokról.* II. — Benedek Marcell:  
*A vadgalamb.* Indiai mese. — Berde Mária: *Az esernyő.  
Mese.* — Elek nagyapó *kis krónikája.* — *A'szamár  
bosszuja.* Mese. — Jani bácsi: *Hasznos szórakoztató.*  
— F. Vadni Hermin: *A legkisebb gyermek.* Mese. —  
Baumgarten László: *Hugocskám születésnapjára.* Vers.  
— Elek nagyapó: *Mese két kicsi kecskéről.* — *Fejtoró.*  
— *Elek nagyapó üzeni.*

## A POROK.

— Irta: HOLSTEIN MÁRIA. —

I.

Zöld lombok között fehér házikó, ragyogó  
ablaka tele nyiló virággal. Lenge csipkefüggő-  
nyét lassan himbálja a zizzenő szellő.

Arany sugár, dalos madár be-bekukucska  
a homályos szobába, de gyorsan tova is illan  
mindjárt. Ma nem látják a Sárika, meg Erzsike  
derős mosolyát, nem hallják a kis lányok csengő  
kacagását. Bizony, bizony, mostanában nagyon  
csendesek. Hogyne, mikor anyuka beteg!

Most is ott a doktor bácsi. Éppen vigasz-  
talja anyukát:

— Semmi baj, csak hülés az egész! Ujra  
meg kell csináltatni a porokat!

— De amikor olyan drágák! Ezeknek a  
kis boglyasoknak is annyi minden kellene s  
szegény uram fizetéséből nem igen telik — pa-  
naszkodik a beteg, két kis göndörhaju lányká-  
ját simogatva.

— Már pedig kell, hogy teljék! Anélkül  
nem lesz jobban. Csak nem akarja őket itt  
hagyni? No hát csak fogadjon szót! — biz-  
tatta a doktor bácsi, azzal már bucsuzott is.

Amikor elment, anyuka előkérte a pénzes  
ládikát, aztán sorba rakosgatta takaróján kis  
pénzecskejüket:

— Itt az apátok dohányra valója. Ez husra  
kell, ez zöldségre, ennyi tejre; ebből Sárika-  
nak harisnyát veszünk, abból Erzsikének kis  
kötényt. Ni, kávéra már nem is jut! No, nem  
baj, iszunk megint tejet. Holnap vásár. Erzsike,  
Sárika, itt az összegyűjtögetett pénzecskétek,  
vehettek valami vásárfiát!

— Hát a porok, anyuka? — kiált tilta-  
kozva a két gyermek.

— Majd kerül arra is! — nyugtatja meg  
őket szeretettel.

Magában pedig azt gondolja, hogy is köl-  
tene magára, amikor úgy is nehezen telik sok  
mindenre. Majd csak megsegíti az Isten orvos-  
ság nélkül is!

A kis lányok is gondolnak valamit, de  
senkinek se mondják, hogy mit, sőt kerülgetik  
egymást, nehogy elkotyogják titkos tervüket.

Sürgölődnek, forgolódnak, hiszen most ők  
a gazdasszonyok, mióta anyuka nem dolgozhat.  
Munka közben el-elmosolyodnak, aztán ijedten  
körülnéznek, hogy vajjon nem vette-e valaki  
észre szándékukat?

Ebéd után besötétítik a szobát, betakar-  
gatják anyukát. Csörren az edény, loccsan a  
viz s kész a mosogatás.

Most huss!... kiröppennek, ki erre, ki  
arra. Milyen különös... Máskor összebujtak,  
játszadoztak a fejetlen babával, meg a sánta  
barikával. Most kerülnek egymást. Vajjon miért?  
Nini! Halkan nyílik a konyha ajtaja, lassan ke-  
resztül surran Erzsike s még nesztelenebbül  
belép az anyuka szobájába. Megáll. Csend, csak

anyuka lázas lélegzete hallszik. A lefüggönyözött ablakon még egy napsugár se csillan keresztül. Erzsike butortól butorhoz fogózva tapogatózik előre az íróasztal felé.

Épen a szoba közepére ér, már az asztal mellett van, amikor kinyújtott keze egy más puha kacsóhoz ér, előrenyújtott boglyas fejcskéje fitos orrostul együtt egy más orrocskába ütközik.

Kölcsönös halk szisszenés.

– Jaj, Istenem, ez valami rabló, még bántani meri anyukát, megfogom, gondolja Erzsike. De a „rabló“ oly biztosan oszon tova, mintha csak otthon volna, egyenest az ajtónak.

Amikor a kilincse teszi kezét, Erzsike mégis megkapja:

– Most jaj neked! – sziszegi fülébe.

Elfojtott nevetés.

A nyíló ajtó világosságánál látja, hogy a híres betörő nem más, mint Sárika. Isten csodája, hogy hahotára nem fakadtak.

Nagy vidáman az udvarra rohannak, de ott mégis elkomolyodnak s gyanakodva nézegetik egymást.

– Miért jöttél be anyukához? – kérdi Sárika.

– Csak, – feleli dacosan Erzsike.

– Semmihez sem nyultam, de neked van valami a kezekben.

Sárika nem szól, csak futásnak ered. Amikor Erzsike utoléri, megmutatja a markába szorított cédulát. Most már igazán jót kacagnak, hiszen egyet akarnak.

Mindjárt összeülnek, sugnak-bugnak.

Miről? Az titok.

## II.

Másnap délután elvégzik dolgukat, tiszta ruhát vesznek. Megcsókolják anyukát, apunak a lelkére kötik, hogy vigyázzon rá.

Végre elindulnak a vásárba. Alig érnek a szögletre, előttük Meseország minden csodájával: beszélő madár, fehér egér, muzsikáló láda. Hát az a sok sátor! Tele szebbnél-szebb játékkal: alvó baba, aranyos ágy, ugráló béka s ezer más dolog! Hogy szól a muzsika! Ni még majom is táncol!

A kis lányok vágyakozva nézik a sok szépet, de gyorsan legyőzik a kísértést. Intenek egymásnak, aztán elválnak.

Mire Sárika előkerül egy pirinkó csomaggal, Erzsike kiválaszt két jó mandulás pogácsát, egyet anyunak, másikat apukának.

Azzal indulnak is hazafelé. Betegük már ébren van, beszélget apjukkal. Az ágyhoz sitetnek. Köszönnek.

Mialatt Erzsike kicsomagolja a mandulás pogácsát, Sárika észrevétlenül az íróasztalra csusztatja a cédulát, a pirinkó csomagot meg az anyuka fiókjába.

Agyon dicsérik a vásár csodáit. Anyuka

élvezettel hallgatja, de aztán megkérdi, hogy mit vásároltak?

– Mandulás pogácsát, – feleli gyorsan, szemlesütve Erzsike.

– Enyje, nyalánk cicusok, csak nem ettetek mind meg a pénzetek?

– Drága, de kóstold csak, milyen jó! – mondja jószívűn Erzsike.

– Mégis csak sok volt, még betegek lesztek! – aggodalmaskodik anyuka.

– No, attól ne féj, anyukám! – kacagnak ravaszul a kis leányok, közbe simogatják, kényesztetik drága betegüket.

Apu felhasználja az általános beszélgetést, nagyhirtelen az íróasztalhoz surran s kivesz ő is egy cédulát, talán épen azt, amit Sárika betett.

Aztán, mint aki jól végezte dolgát, veszi a kalapját s kijelenti, hogy kimegy dohányozni.

Amikor visszajön, keze hátra téve s benne icinkó-picinkó csomag. Egy alkalmas pillanatban az éjjeliszekrény fiókjába csusztatja, aztán kényelmesen leül s ő is a beszélgetésbe vegyül.

## III.

Este van. A betegszobában lesötétített lámpa ég. A csipkefüggönyön áttör a hold ezüsthénye, gyémántvillanással ragyognak be a csilagszemek. Mintha kis angyalok kukucskálnák társaikat, azt a két hosszú fehér hálóköntösbe bujt szőke gyermeket, akik édesanyjuk ágyánál mondják esti imájukat.

Ima után jó éjszakát kívánnak, de nem mozdulnak. Máskor is megvárták, amíg anyuka bevette orvosságát s ha kellett, segítettek. És most, mintha nagyobb várakozással néznék, mint máskor. Apu is ott áll, mintha ő is kíváncsiskodnék valamire. Anyuka mit sem vesz észre, csak benyul a kis fiókba, hogy utolsó porát kivegye.

Akárhogy kotorász keze, mindig egy ismeretlen csomagocskába akad. Végre szórakozottan kiveszi s a szekrénykére dobja.

A nézők hamisan mosolyognak. Anyuka rá sem néz, csak újra keresgél.

Megint egy ismeretlen picinkó csomag alkalmatlakodik. Azt is kikapja, idegesen a másik mellé löki.

A nézők most már csodálkozva kiáltanak föl.

Anyuka figyelmes lessz, félrehuzza a lámpa takaróját, megnézi a tolakodó csomagocskákat.

„Három por naponta“ és a mai dátum.

Ez az ő orvossága.

Végre szóra nyílik a bámulók ajka:

– Olcsóbb dohányt vettem, – vallja be apu.

– A vásárfia helyett, – motyogják a kis lányok.

Anyuka semmit sem szól, csak könnyezve öleli mind a hármat.

Az angyalok most már igazán bekukucskáltak, mert a mosolygó virágok odainteggették őket.

Holdszugár, csillagfény szeretettel burkolta csillogó ezüsthátolába a boldogan pihenő kis családot...

Csodálatos! A porokból még alig hiányzott valami, anyuka már egészségesen ment templomba kis lányával.

(Dés.)

## Elek nagyapó kis krónikája.

### Japán pusztulása.

Azon a napon, amikor a Cimboraiban megjelent Tamásnak és édesapjának beszélgetése a tenger-rengésről, bizony nem gondoltuk, hogy ilyen „jókor“ jelenik meg. Az a nap a világ kezdete óta legszörnyűbb, leggyászosabb napja volt az emberiségnek. Soha még ily hatalmasan be nem bizonyították a természet titkos erői, hogy mily semmiség hozzájuk képest az ember. *Hat percig*, csak hat percig tartott megmozdulásuk a földnek s a tengernek egy kis szögletében – s ez a hat perc több életet, több munkát tudott elpusztítani egy esztendeig tartó világháborúnál. Mintha Isten meg akarta volna mutatni az esztelen, testvérgyilkos harcba merült embereknek, hogy kár annyi erőt, munkát, pénzt fordítani az egymás pusztítására, mert ha csak pusztítani kell, abban nagyobb mester náluk a föld, meg a víz. Vagy talán inkább azt akarta megmutatni, hogy kár a földnek, a tengernek uralmáért öldökölni egymást, mert az ember egy pillanatig sem ura a földnek, a tengernek. A föld, a tenger túri a hátán ezt a nyüzsgő hangyabolyt, ameddig akarja, de csak egyet rázint magán: s a hangyaboly összeomlik, a hangyák elpusztulnak...

Szeptember elsején reggel kezdődtek és délben folytatódtak azok a földrengések, melyek Japán legnagyobb városait összedöntötték vagy a földrengéssel együttjáró tűzvész martalékává tették. Tokió, Japán fővárosa és Jokahama, a japán kikötőváros néhány perc alatt lángbaborult. A tűzvészt a gázcsövek elszakadása okozta. Tokióban és Jokahamában az első hírek szerint százezer ember pusztult el. A szökőár elsöpörte a kikötőben levő hajókat s akik a tűz elől a hajókra menekültek, a vízben veszték el. A földrengés hatása a főváros körül mintegy százkilométeres körre terjedt ki. Robogó vonatok sülyedtek mindenestül a föld alá, alagutak omlottak össze. A szerencsétlenül járt városokat meg sem lehet másként közelíteni, csak repülőgépen. A vízvezeték mindenütt tönkrement. Akik életben maradtak, azokat az éhség s a szomjuság pusztítja. A halálos borzalom, az éhség, a nyomor esztét vette az embereknek. Katonáság harcol a halottrablók csapataival. Nyomoruságában mindig keres valakit az ember, akit vádolhasson: az éhező japánok is fellázadnak a kormány ellen, mely nem tudja ételhez-italhoz juttatni őket. A miniszterelnököt már meg is gyilkolták a lázadók.

Nehéz hirt kapni az egymástól elszakított, fenekestül fölfordult városokból, ahol még egyre dühöng a tűzvész s a romok közt éhes kutyák módjára marakodnak a szerencsétlen életben maradtak. De a dróttalan táviró mégis csak utnak indít egy-egy híradást. És minden hír szörnyűbb az elődjénél, mind nagyobbak és nagyobbak mutatja a szerencsétlenség arányait. Most már háromszázezer elpusztult házról és ötszázezer – félmillió! – halottról beszélnek csak Tokióban. Van olyan város, amelynek állítólag egyetlen élő lakója sem maradt. Körülbelül tíz nagyváros és vagy kétszáz falu semmisült meg s az elpusztult emberek száma meghaladja a két és fél milliót. Magában a jokahamai kikötőben negyven hajó sülyedt el, de utban levő hajókat is elsülyesztett a tenger-rengés. Ennyi halál, ennyi pusztulás sem elég, a következő hírek talán még többről számolnak be, de akárhogy lesz is, annyi bizonyos: a megmaradtak fegyverrel pusztítják egymást...

Egyetlen, halavány vigasztalás e rettentő kirek között, hogy a világ szive megdobbant Japán mérhetetlen szerencsétlenségének hallatára. Ami segítséget emberi erő és jóakarát e napokban megadhat, azt elsősorban – Amerika nyújtja Japánnak, Amerika, az ellenség. A másik segítőkész a másik ellenség: Kína felől nyulik Japán felé. O, ha most, ebből a félelmetes isteni ujjmutatásból megtanulná az emberiség, hogy ellenség nincs a világon, csak egyformán gyöngé, egyformán tehetetlen embertestvérek vannak, akik még akkor is semmik a természet erőivel szemben, ha mind összefognak: hát még, ha egymást marcangolják!

O, ha megtanulnák... Ezért a tanulságért még a harmadfélmillió halott sem volna tulságosan drága ár. A világháboru több halottba került és az emberiség nem tanult belőle semmit, de semmit...



## INGYEN CIMBORÁT, INGYEN KÖNYVET !!

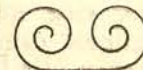
küld Nektek a kiadóbácsi, ha előfizetőket szereztek. –  
Olvassátok el a boríték hátsó belső oldalán levő felhívást!

A CIMBORA 1923. évének első  
fél évében megjelent összes számai

**diszes kötésben**

kaphatók.

A 400 oldalas kötet ára 120  
leu. Az összeg előzetes be-  
küldése ellenében vagy után-  
vét mellett szállítja a Cimbora  
kiadóhivatala — Szatmár.



## Hasznos szórakoztató.

— Irta: Jani bácsi. —

### Lucskos-vizes mesterkedés.

Amivel most bibelődni akarunk, nem kell azért a boltba mennünk.

Még mindig jó meleg idő van, vizsgáljuk meg csak a maradék-vizes poharainkat. Szép párhuzamos, piszkos gyűrűk vannak rajta. Vagy egy szép tisztára törült pohárba töltünk egy ujjnyi vizet. Tegyük fel a szekrény tetejére s nézzük meg 2–3 nap múlva. A víz eltűnt! Igen, mert a víz nagy felületen érintkezve a levegővel, főzés és forralás nélkül is gőzzé, légneművé válhatik. A víznek ily módon történt átalakulását mondják *párolgásnak*. (Párolognak a hegyek eső után, patakok, tavak, tengerek.) De a poharat jobban megtekintve észrevesszük, hogy ameddig vízzel volt tele, addig piszkos karika rakódott le. Ez nem kerülhetett egyebünne, mint az elpárolgó vízből. Tehát *a víz oldva tartott ásványi anyagokat, melyeket elpárolgása alkalmával visszahagyott*. Ha jó erős ecetet vagy vízzel hígított sósavat (sok helyen szalegát nevén ismerik) öntünk rá, akkor ez a piszkot pezsgés közben feloldja! (Tehát az ilyen piszkos üvegeket, poharakat így takarítjuk ki, vagy kukorica-szemet rázogatunk benne, melyek lassanként *lekoportatják, lekarcolják* az üveg faláról.)

Üvegekben ez a piszkos csak a kútvizek után marad, ha esővizet töltünk, akkor ezt a tüneményt nem figyelhetjük meg. Tehát az esőviz vagy az olvasztott hó, jég, oldott ásványi részeket nem tartalmaz. Az ilyen vizet *lágy viznek*, a kútból, forrásból merítettet *kemény viznek* nevezzük.

Ezeket tudva most már megérthetjük, hogy miért nem lehet egy-egy helyen a kútvizben a hüvelyes veteményeket jól megfőzni. Nem, mert *a főzés alkalmával az ásványi anyagok kiválnak az oldatból s vékony kéreg alakjában rárakódnak a paszuly, borsó vagy lencseszemekre, a meleget elzárják a belsejétől s így fővetlen maradnak*.

Ugy segítenek magukon ilyen esetben a háziasszonyok, hogy előző nap felfőzik a vizet s amikor az ásványi anyagtól zavaros víz leülepedik, leszűrik s ezt használják fel másnap. Vagy jó a keményvizbe, ha meg akarjuk lágyítani, kevés ecetet önteni.

Az ilyen meszes, kemény vizek nagy bajokat s költségeket okoznak a gőzgépeknél. A kazán falára a nagy főzés közben — ha nem takarítják gyakran — sokszor ujjnyi vastag kemény kőréteg alakjában rakódik le a vízből kiváló ásványi anyag. Ezt nevezik *kazánköveknek*. A víz ilyen esetben nem akar melegedni, elég gőzt nem tudnak fejleszteni. Hogy segítenek ezen? Erősebben tüzelnek úgy, hogy a kazán fala teljesen izzásba jő, kivörösödik. A nagy melegtől

a fölötte levő kazánkö megreped s a repedésen keresztül a kazán vize közvetlenül érintkezik az izzó vassal. Ugy-e, mindnyájan tapasztaltuk, hogy a kimelegedett kályhára cseppent viz milyen gyorsan, hangos pattogással válik gőzzé és párolog el gyorsan. Most egy ilyen csepp vizen tapasztalt hatást gondoljuk csak el olyan nagy tömegű vízre, melynek nagy része a jól bezárt kazánban gőzzé válik. *A hirtelen keletkezett nagy tömegű gőz számára a rendelkezésre álló hely kevés s ezért a nagy nyomás szétrobbantja a kazánt*. Sok ilyen szerencsétlenségről lehet hallani. Hány ember vesztette életét s milyen nagy anyagi károsodások történtek a gépész lustasága miatt, aki a gőzgép pihe-nése alkalmával nem takarította ki a felgyűlt kazánkövet.

Ha valaki ilyen kazánkövet akar látni, akkor nézze meg a konyhájukban azt a vasfazakat, melyben mindennap szoktak vizet melegíteni, majd meglátja, hogy a fazék alján milyen érdekes zománcszerű réteg van. Itt robbanás, természetesen, nem történhetik, de azért mégis káros, mert a víz nem érintkezvén a fazék vasfalával, nehezebben melegedik fel s így sok lát-pazaroltat el. Tehát itt is jó időnként a kitarítás.

A vízről legközelebb még tovább beszélgetünk.

(Székelykeresztúr.)

## EGY SZÁL IBOLYÁRÓL.

— Irta: DSIDA JENŐ. —

*Van nekem egy kis*

*Szál ibolyám:*

*Gyöngye, kiszáradt,*

*Tört, halovány.*

*Illata, zöldje*

*Nincs neki rég, —*

*Könyv a hazája*

*És nem a rét.*

(Szatmár, 1923. augusztus.)

*Mégis a földnek*

*Nagy kerekén*

*Sincsen olyan több,*

*Mint az enyém,*

*Mert eme kedves*

*Szál ibolyám*

*Tőled, egyetlen*

*Édesanyám!*



A CIMBORA 1923. évének első félévében megjelent összes számai díszes kötésben kaphatók. A

### 400 OLDALAS

kötet ára 120 leu. Az összeg előzetes beküldése ellenében vagy utánvét mellett szállítja a Cimbora kiadóhivatala ○○○○○○○○○○○○ Szatmár.

# FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvények megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

## Pontrejtvény.

— Beküldte: Szabó Iluka. —

- ..... Névnapi ajándék.
- ..... Az „ide“ ellentéte.
- ..... Edény.
- ..... Így tesz a hó tavasszal.
- ..... Leánynev.
- ..... Fém.
- ..... Istennel így beszélünk.
- ..... Olaszországi város.
- ..... Emellett masiroznak a katonák.
- ..... A víz ellentéte.
- ..... Melléknév.
- ..... A kirándulókat haza kergeti.
- ..... Enélkül nem ennénk kenyeret.
- ..... Virág.
- ..... Mondatrész.
- ..... Fiu név.
- ..... Az egerek menedéke.

A szavak kezdőbetűi egy régi magyar költő nevét adják.

## Pótrejtvény.

— Beküldte: Szücs Janika. —

- arajd
- ra
- árga
- lma
- ondon
- rany
- obb
- rgona
- iró

A hiányzó betűk a gyermekek egyik kedves költőjének nevét adják.

## Számrejtvény.

— Beküldte: Péter Géza. —

- 10, 8, 6. Ásvány.
- 13, 21, 12, 20, 24, 15. Leánynev.
- 12, 14, 15, 11, 2. Növényeledel.
- 3, 4, 1. Beszélgetés Istennel.
- 22, 15, 27, 28, 25, 19. Leánynev.
- 19, 18, 29, 12, 24, 9, 21. Világrész.
- 17, 16, 23. Mocsári növény.
- 26, 5, 7, 24. Pénz.
- 1–29. Közmondás.

## Betürejtvény.

— Beküldte: Kliegl Róbert. —

**FA, FA, FA, FA, FA, FA, FA.**

## Találós kérdések.

— Beküldte: Csűrös Emília. —

- Melyik elem terem rózsát?
- Melyik elem gyávaság?
- Melyik elem-et szereti a lusta?
- Melyik elem-ről zeng minden posta?
- Melyik elem-ben szerepel a cég?
- Melyik elem-től óvjon meg az ég?
- Melyik elem-ért állitnak sarokba?
- Melyik elem-ért dolgozik apuka?
- Melyik elem-ért fáradnak a konyhán?
- Melyik elem-ért szeretik a kislányt?

## Betürejtvény.

— Beküldte: Kliegl Róbert. —

e e e e  
e e  
e e e e **Des.**

## Az agusztus havi 31. számban megjelent rejtvények megfejtése:

Félelem. Ellenfél.

Megfejtették: Kertész József, Stark Dániel, Sz. Nagy Béla és Zoltán, Fenyő Hajnalka, Weiszer Laci, Kun György, Ábrahám Erzsébet, Jakab Jenő, Virág Annuci, Révai Bandi és Babi, Kárpáti Irénke, Körtélesi Ernő, Bustya Nuka, Varga fiuk, Marton Lilly, Beretzky Andris, Pető Ervin, Vincze Erzsike, ifj. Venczel József, Mayer Mancsi és Ózsi, Segelstein Norbert, Kis szórakozott, Nagy Sándor, Székely Géza és Akos, Fiedler Edit, Horváth Pisti, Lónyai Ferenc és Blanka, Gálna Sándor, Denderle József, Mar József, Szentpéteri Inyó és Jancsi, Szaniszló fiuk, Luttwák József, Gross Gyurka, Nemes Dezső és József, Herceg Ferenc, Kliegl Róbert, Demes Irén és Margit, Hirsch Lila, Smilovits László, Péter Margit és Géza, Csonka Irénke, Tőkés Józsika, Horváth Laci és Gyurka, Smilovits László, Steinhaurt Márton és Kató, Szabó Gyurka.

Mínthogy agusztusban csak egy számban jelent meg rejtvény, s számonként négy könyv sorsolandó ki, ezuttal Tökmag öfelsége csak négy nevet huzott ki nagyapó kalapjából. (Annál többet huz ki majd október végén.)

A nyertesek: Sz. Nagy Béla és Zoltán (Kolozsvár), Kun György (Úzon), Marx József (Nagyenyed) és Ábrahám Erzsike (Hátszeg).

A CIMBORA első félévi

## BEKÖTÉSI TÁBLÁI

elkészültek. A csinos és tartós bekötési táblák ára 30 leu és 5 leu postaköltség.



## Elek nagyapó üzeni:

Tanítók figyelmébe ajánlom Patakfalvi Zsigmondnak az elemi iskola I. osztály számára készített Szemléltető Számтанát, mely az egyes számkörök alcsoportjait az életből vett igazi gyakorlati példákön szemlélteti ábrákban s ezekre vonatkozó megrögzítő találó mondókákkal is igyekszik maradandóvá tenni a látottakat, hallottakat; ára 8 lei s a tanítók részére szóló Utmutató ára 3 lei. Megjelent a Minerva kiadásában Kolozsvárt. A Szemléltető szorzó és osztó táblás irkák, melyekre az előző számban hívtam fel a figyelmet, külön a szerző utján rendelhetők meg Kolozsvárt az Unitárius Kollégiumban. — Dekáni György és Judit Marosvásárhely. Kis kocsí piros tojásból, elébe fogva egy nyuszika, a kocsiban egy kislány, virágostorral hajtja a nyuszikát. Ennek a kedves képeslapnak az első oldalán boldog husvétí ünnepeket kívántok nagyapónak már most, szeptember havában. Hát ami igaz; ti nem késtetek le a jókívánsággal; villámgyorsan elhozta az ugrifüles nyuszika. Nagyapó is már most kívánja nektek, hogy sok-sok piros tojást hozzanak majd a nyuszikát, na meg azt megelőzően sok szép ajándékot a kis Jézus postásai: az anyukák! — Virág Annuci Dész. Sajnálom, hogy nem találkozhattam veled és édesanyúddal, ha ott voltatok Kolozsvárt az újságíró ünnepen, de, amint már irtam, betegség akadályozott meg engem a kolozsvári utban. A nyert könyvet újra megreklamáltam. Majd ird meg, hogyan sikerült a Meglepetés színjáték előadása. A most küldött rejtvények részint ismerősök, részint (a képrejtvények) sokszorosításra nem alkalmasak. — Telckdy Erzsike Marosvásárhely. Igen kedves a Cimborá, irod, s különösen tetszenek Öcsike nadselü gondolatai és a Szökés a tek-nőben. Majd fog tetszeni, remélem, Szondy György regénye is. Ha rendesen kapod az újságot, ez azt jelenti, hogy a kiadóhivatal megkapta az előfizetést. Rejtvényed sorra kerül. — Steinhauz Márton és Kató. Amint többször üzentem unokáimnak, névrejtvény igen sok gyűlt össze, tehát más rejtvényen törjétek a fejeteket. A betűrejtvényetek hibás. Gondolkozatok újra s megtaláljátok a hibát, Na és kifeleedtétek a levélből a lakhelyet, a hónapot és a napot. Már pedig e nélkül a levél — nem levél. — Ferenczy Éva Aranyosgyéres. Bizony, hamar eltelt a nyár, de az ősz is sok örömmel ajándékoz meg. S hamar eltelik az ősz is, a tél is azoknak a gyermekeknek, akik szívesen járnak iskolába és szorgalmasan tanulnak. Te, tudom, ezek közé tartozol. — Bisztray Margit Aranyosgyéres. Jól emlékszem a nevedre, tehát bizonyosan kaptam levelet s szokásom szerint, bizonyosan válaszoltam is rá. Ha nevedet a megfejtők közt találod, ez azt jelenti, hogy jól fejtetted meg a rejtvényt. — Schäffer Illy Törökbecse. A 25 dinárt továbbítottam a kiadóhácsinak, a rajzodat pedig szeretettel várom, mert ebből is azt látom, hogy szeretted nagyapót. — Gutfrled Bözsi Kolozsvár. Intézkedtem, hogy Sztránáról ismét Kolozsvárra irányítsák az újságot. — Ábrahám Erzsike Hátszeg. Egyelőre meg kell elégedned azzal, hogy az újságban látod nagyapó arcképet, mert mostanában aligha jutok el Hátszegre, pedig szeretném látni ennek híres szép vidékét. A fő különben, hogy nagyon tetszik neked a Cimborá s különösen tetszenek Öcsike nadselü gondolatai: Ugy Öcsike mint Andris, akik épp most készülnek vissza Budapestre, szeretettel viszonzozák üdvöletedet. — Patak Pál Buzásbocsárd. Remélem, eddig megkaptad a nyert könyvet is, a 35. számot is. Ha netalán közben Enyedre mentél, bizonyosan utánad küldik a könyvet kedves szüleid. — Kun György Uzon. Szép, hogy oly lelkesen fáradozol a Cimborá terjesztésében. Ez arra mutat, hogy öröm neked, ha más is részesül a Cimborá lelki táplálékában. A kiadóhácsinak irtam, hogy Sepsiszentgyörgyre irányítsa az újságot. A betűrejtvényed jó, de nehéz volna a nyomdának a betűk összeállítását. Más próbálj. — Kertész József Torda. Jani bácsi, aki a Hasznos szórakoztatót írja, Bányai János, tanár a székhelykeresztúri tanítóképzőben. A Veréb Jankó-levél pályázatának eredményét október végén hirdetem ki. — Veress László Abrudbánya. Az írásod dicséretet érdemel, de

még nagyobb dicséret járna ki, ha a megfejtéseken kívül levelet is irtál volna nagyapónak. Várom a leveledet. — Szabó Gyurka Máramarossziget. Most már jobban fest a képrejtvényed, de sokszorosításra nem alkalmas. Mindenesetre dicséretet érdemelsz a rajzodért, mely becsületére válik egy harmadik elemi osztályos kis diáknak. ird meg, nem vagy-e ivadéka néhai Szabó Sándornak, a jeles költőnek? — Koszta Böske Brassó. Alig várod, hogy olvashasd a Cimborát, amelyből igen sok és hasznos dolgot tanultál. Hiszen, éppen arra törekszem, hogy mennél több és hasznosabb dolgot tanuljatok ebből az újságból. A rejtvényed jó, de ismerősnek látszik. Szép és helyesírásodból látom, hogy sikerül neked ismeretlen rejtvény is, ha egy kicsit töröd a fejedet. Ebből a „fejtörésből“ is sokat tanulsz. — Szirmai György Nagykároly. Örvendek, hogy unokáim táborában látlak. Es örvendek annak is, hogy olvasókönyved segítségével fejtetted meg a sakkrejtvényt, mert ebből azt látom, hogy amint megfejtetted a vers első sorát, tudtad, hol kell keresned a folytatást. Örömmel várom további leveledet. — Sándor Bandi Alvácza. A kiadó bácsi pótolja a 32. és 33. számot. — Ilj. Heltmann Ervin Torda. Szomorú volt a nyaratok Lajos öcséd súlyos betegsége miatt, de hál' Istennek, tul van a veszélyen, s a ti gondos ápolásotok helyreállítja teljesen az egészségét. Valóban meghat öcséd iránt való nagy szereteted, a vele való gyöngéd foglalkozás: ez az igazi testvéri szeretet, mely gyökere az emberszeretetnek. Isten hallgassa meg imádságotokat: amilyen szomorú volt ez a nyár, olyan vidám legyen minden nyaratok ezután. Mindkettőtök tiszta jeles bizouyitványa és jutalomkönyve nagy öröm az én öreg szívemnek. — Szentpéteri János Marosvásárhely. Uj előfizetőt „kerítettél“: ifj. Maetz Ervint. Ezzel nekem örömet „kerítettél“, nemkülömben tiszta szépírással is. — Jakab Legényke Torda. Szivem szerinti legényke vagy te, Legényke: sokáig elgyönyörködtem arcképedben, éppugy leveledben is. Edesapádnak mondd meg: ne kövesse a példámat a betegeskedésben. Emiatt nem mesélhettem szeptember 16-ikán a kolozsvári unokáimnak, s bizony sajnálnám, ha édesapád talán beteg is elvitt téged Kolozsvárra, hogy „szemeddel láthasd nagyapót és saját füleddel hallhasd a meséit“. Nem is képeled, hogy mily szomorú nap volt nekem szeptember 16-ika, amely napon oly sok unokám várt, nemcsak kolozsvári, de a közelebb fekvő helységekből is sokan. De hát Isten úgy akarta, s az Ó akaratába bele kell nyugodnunk. — Horvát Laci Kolozsvár. Julius 22-ikén keltezett levelezőlapod szept. 10-én volt lebélyegezve a kolozsvári postán. Vajjon hol hanyódott: a te asztalodon vagy a postán? Annak örvendek, hogy Öcsike mint pályásbaba oly nagyon tetszett, de szerencsére ott volt a „szinte“ a szétpukkadásnál. Akkor én hiába kerestelek volna téged, ha a ti házatokban van is a „Kéleti Ujság“ szerkesztősége. Hát, ha Isten Kolozsvárra segít, okvetlen benézek hozzátok. A 28. számot pótolja a kiadó bácsi. — Védél Misi Nagyenyed. Elhiszem én neked a kertetek végiben levő tornakert tanuskodása nélkül is, hogy nem volt idő a nyáron a levélíráásra. A fő, hogy szíved szerint élvezted a nagy vakációt, most meg az lesz a fő, hogy nagy jókedvvel tanulj közbe-közbe irogassál nagyapónak. Ha könyvet nyertél, ez azt jelenti, hogy meg is kapod, ha Isten és a posta is úgy akarja. Vagy tán már meg is kaptad? — Dsida Jenő Szatmár. A „Közös számár“ és az „Este“ is sorra kerülnek. Hogy is mondta „hadnagy uram?“ „Csak előre, édes fiam!“ — Szaniszló fiuk Kolozsvár. Egészségetekre váljon a nyári üdülés és most aztán sürün jöjjenek a levelek! — Horgos Icuca Dész. Mindakét rejtvényed ügyesen van megrajzolva, de csak az egyikre kerülhet sor, mert a másiknak a nevem a megfejtése. A kiadó bácsi pótolja a 36. számot. — Ivánka József Arad. A negyedévi előfizetés fejében küldött 50 leut továbbítottam a kiadóhivatalnak. — Sándor Magda, Ilonka és Annuska. Örömmel látlak kedves unokáim táborában. Rejtvényeitek sikerültek. Szeretettel várom további leveleiteket.